

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 0 9 2 3 0 2 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

Višja raven
GRŠČINA
≡ Izpitna pola 3 ≡

Prevodno-esejska enota

Sobota, 29. avgust 2009 / 75 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik in grško-slovenski slovar.
Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začinjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje besedilo v grščini, katerega del je treba prevesti v slovenščino, in naloge, ki se nanašajo na besedilo. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 180, od tega 80 za prevod in 100 za ostale naloge.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič (0) točkami. Osnutek prevoda, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 2 prazni.

I. PREVOD ODLOMKA V SLOVENŠČINO**(80 točk)****Prevedite označeni del odlomka.**

Πολλάκις ἐθαύμασα, τίσι ποτὲ λόγοις Ἀθηναίους ἔπεισαν οἱ γραψάμενοι¹ Σωκράτην, ὡς ἄξιος εἶη² θανάτου τῇ πόλει³. Ἡ μὲν γὰρ γραφή κατ' αὐτοῦ τοιάδε τις ἦν: " Ἀδικεῖ Σωκράτης, οὓς μὲν ἡ πόλις νομίζει θεοὺς οὐ νομίζων⁴, ἕτερα δὲ καινὰ δαιμόνια εἰσφέρων: ἀδικεῖ δὲ καὶ τοὺς νέους διαφθείρων."

Πρῶτον μὲν οὖν, ὡς οὐκ ἐνόμιζεν, οὓς ἡ πόλις νομίζει θεοὺς, ποίῳ ποτ' ἐχρήσαντο⁵ τεκμηρίῳ; Θύων τε γὰρ φανερός ἦν πολλάκις μὲν οἴκοι, πολλάκις δὲ ἐπὶ τῶν κοινῶν⁶ τῆς πόλεως βωμῶν, καὶ μαντικῇ χρώμενος οὐκ ἀφανῆς ἦν⁷. Διετεθρύλητο⁸ γὰρ ὡς φαίη⁹ Σωκράτης τὸ δαιμόνιον ἐαυτῷ σημαίνειν: ὅθεν δὴ καὶ μάλιστα μοι δοκοῦσιν αὐτὸν αἰτιάσασθαι καινὰ δαιμόνια εἰσφέρειν. Ὁ δ' οὐδὲν καινότερον εἰσέφερε τῶν ἄλλων, ὅσοι μαντικὴν νομίζοντες οἰωνοῖς τε χρῶνται καὶ φήμας καὶ συμβόλοις καὶ θυσίαις. Οὗτοί τε γὰρ ὑπολαμβάνουσιν οὐ τοὺς ὄρνιθας οὐδὲ τοὺς ἀπαντῶντας εἰδέναι¹⁰ τὰ συμφέροντα τοῖς μαντευομένοις, ἀλλὰ τοὺς θεοὺς διὰ τούτων αὐτὰ σημαίνειν, καὶ ἐκεῖνος δὲ οὕτως ἐνόμιζεν. Ἀλλὰ οἱ μὲν πλειστοὶ φασιν¹¹ ὑπὸ τε τῶν ὄρνιθων καὶ τῶν ἀπαντῶντων ἀποτρέπεσθαι τε καὶ προτρέπεσθαι: Σωκράτης δ' ὥσπερ ἐγίγνωσκεν, οὕτως ἔλεγε: τὸ δαιμόνιον γὰρ ἔφη¹² σημαίνειν αὐτῷ.

Καὶ πολλοῖς τῶν συνόντων προηγόρευε τὰ μὲν ποιεῖν, τὰ δὲ μὴ ποιεῖν, ὡς τοῦ δαιμονίου προσημαίνοντος. Καὶ τοῖς μὲν πειθομένοις αὐτῷ συνέφερε, τοῖς δὲ μὴ πειθομένοις μετέμελε. /.../ Δῆλον¹³ οὖν, ὅτι οὐκ ἂν προέλεγεν¹⁴, εἰ μὴ ἐπίστευεν ἀληθεύσειν. Ταῦτα δὲ τίς ἂν ἄλλῳ πιστεύσειεν¹⁵ ἢ θεῷ; πιστεύων δὲ θεοῖς πῶς οὐκ εἶναι θεοὺς ἐνόμιζεν;

Ksenofont, Spomini na Sokrata 1.1.1–5

¹ γράφομαί τινα tukaj vložim obtožnico proti komu

² ὡς ἄξιος εἶη da je vreden

³ τῇ πόλει za državo

⁴ οὓς μὲν ἡ πόλις νομίζει θεοὺς οὐ νομίζων = οὐ νομίζων τοὺς θεοὺς, οὓς νομίζει ἡ πόλις. Glagol νομίζω tukaj pomeni priznavam.

⁵ glagol χράομαι

⁶ Spada k βωμῶν.

⁷ οὐκ ἀφανῆς ἦν bilo je splošno znano, da

⁸ Διετεθρύλητο Povsod se je govorilo, da

⁹ ὡς φαίη da trdi

¹⁰ εἰδέναι da vedo

¹¹ φασιν = λέγουσιν

¹² ἔφη trdil je, da

¹³ Δῆλον (namreč èstín), ὅτι jasno je, da

¹⁴ οὐκ ἂν προέλεγεν ne bi napovedoval

¹⁵ πιστεύσειεν bi verjel

II. VPRAŠANJA IN ESEJ**(100 točk)****1. Odgovorite na naslednja vprašanja.**

1. Kaj so tožitelji očitali Sokratu?

---

2. Kako Ksenofont v odlomku te izpitne pole pobija njihove obtožbe?

---

3. Kakšen je bil Sokratov odnos do religije?

Prazna stran

Prazna stran